

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

17 серпня 2022 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Шановні колеги, сьогодні в порядку денному шість питань.

Перше. Про стан і проблеми підготовки до початку 2022/2023 навчального року в умовах воєнного стану та шляхи їх розв'язання.

Друге. Проект Закону про дошкільну освіту.

Третє. Альтернативний проект Закону про дошкільну освіту.

Четверте. Проект Постанови про Звернення Верховної Ради України до урядів демократичних держав світу щодо денонсації двосторонніх угод з урядом Російської Федерації про співпрацю в сфері освіти і науки та скасування процедур легалізації російських документів про освіту, здобуття наукових ступенів.

П'яте. Проект Закону про приєднання України до Марракеського договору про полегшення доступу сліпих, осіб з порушеннями зору або іншими обмеженнями з причин інвалідності сприймати друковану інформацію до опублікованих творів.

І шосте. "Різне".

Колеги, шановні колеги народні депутати члени комітету, чи є у вас зауваження чи доповнення до порядку денного? Якщо ні, то прошу проголосувати. Хто – за?

ППА Н.Р. Піпа – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу, колеги. Одноголосно. Дякую щиро.

Переходимо тоді до першого питання, воно в нас найважливіше, це про стан і проблеми підготовки до початку 2022/2023 навчального року в умовах воєнного стану та шляхи їх розв'язання.

Шановні колеги, пропонується наступний регламент розгляду цього питання: інформація Міністерства освіти і науки України – до 10 хвилин; друге – інформація Міністерства внутрішніх справ України – до 5 хвилин; третє – інформація Державної служби України з надзвичайних ситуацій – до 5 хвилин; запитання до доповідачів – до 10 хвилин і далі обговорення і внесення пропозицій до проекту рішення Комітету з питань освіти, науки та інновацій, і ухвалення рішення. Загальний час розгляду максимальний – 1 година 30 хвилин.

Немає заперечень до регламенту розгляду питання? Дякую. Тоді, з вашого дозволу, надаю слово пану міністру освіти і науки України Сергію Миколайовичу Шкарлету.

Сергій Миколайович, доброго дня. Будь ласка, вам слово.

ШКАРЛЕТ С.М. Доброго дня, Сергій Віталійович! Доброго дня, шановні колеги! Радий всіх бачити. Дійсно, питання дуже актуальне. Освітній процес в закладах освіти в 2022/2023 навчальному році буде організовано за декількома формами в залежності від безпекової ситуації: це очна, дистанційна, змішана – в залежності від можливостей фонду захисних споруд у закладах і в залежності від того, яким чином батьки будуть визначатися стосовно довіри або недовіри, стану безпеки, яка вже організована по кожному з навчальних закладів. Якщо батьки не погоджуються з очною формою навчання, вони можуть обирати в будь-якому випадку дистанційну або індивідуальний графік, або перевести дитину на екстернатну чи сімейну форму навчання. І для учнів, батьки яких виберуть онлайн навчання в закладі освіти, можуть бути організовані окремі класи з дистанційною формою організації освітнього процесу. В нас майже щотижнево відбуваються наради з керівниками департаментів освіти і науки, з ДСНС, з іншими колегами, Міністерством розвитку громад та територій щодо формування взагалі актів готовності закладів освіти до навчання, повноформатного навчання.

На сьогодні в цілому по системі освіти визначено 26 тисяч закладів освіти, які, в принципі, придатні до потенційного формату офлайн, проведено 21 тисячу

перевірок, що складає 80 відсотків від закладів освіти, і готовність по всіх закладах освіти – це 41 відсоток. Якщо на 5 липня 2022 року в нас була готовність лише 11 відсотків, на сьогодні 41 відсоток всіх закладів освіти – є підписані акти. Причому в нас є такий стриманий оптимізм стосовно виходу на 50-55-відсотковий рубіж щодо готовності закладів освіти до повноформатного навчання. Але, в принципі, акт готовності закладів освіти за вимогами ДСНС, за вимогами комісії військово-цивільних адміністрацій є лише необхідною вимогою, а достатньою вимогою є саме батьки, які вирішують чи довіряють вони саме тому, що школа є територією безпеки, заклад освіти є територією безпеки.

Всі органи управління в сфері освіти, в нас понад 12 тисяч закладів загальної середньої освіти, провели опитування серед батьків щодо організації навчання з урахуванням безпекової ситуації. Оперативна інформація, яка нам надійшла станом на 15.08: із 12 тисяч 800 закладів загальної середньої освіти, які функціонуватимуть у 2022/2023 роках, будуть працювати за очною формою навчання – 3 тисячі закладів загальної середньої освіти, дистанційна форма навчання – 5,8 тисячі закладів загальної середньої освіти і змішана – понад 4 тисячі. Всі заклади загальної середньої освіти Донецької, Луганської, Харківської та Херсонської областей працюватимуть за дистанційною та індивідуальною, екстернатною або сімейною формою навчання, не працюватиме за очною формою навчання частина закладів в Запорізькій та в Одеській областях і лише незначна кількість закладів працюватиме очно у Дніпропетровській – це лише 5 закладів, Миколаївській – 18, Сумській – 3, областях, тому що там є небезпечна ситуація щодо артобстрілів. Наразі триває робота комісій з огляду приміщень закладів загальної середньої освіти, вже проведено по закладах загальної середньої освіти 86 відсотків об'єктів закладів загальної середньої освіти, з яких готовність саме по школах, закладах загальної середньої освіти, складає 48 відсотків. Як я вже попередньо казав, 21 тисяча об'єктів взагалі закладів освіти або 80 відсотків станом на 15 серпня обстежено і в цілому по закладах освіти взагалі є готовність на 40 відсотків.

По укриттях в нас на сьогодні готовність об'єктів укриття дозволяє забезпечити майже 40 відсотків учасників освітнього процесу в них. Для того,

щоб забезпечити якомога більше можливості офлайн навчання або змішаного, в тому числі і офлайн навчання, в організації освітнього процесу Міністерство освіти розробило декілька видів рекомендацій стосовно змінності навчання, стосовно... саме основне – це те, що одночасно треба зменшити кількість перебування в закладі освіти учасників освітнього процесу: і викладачів, і слухачів, і здобувачів.

В нас є декілька ініціатив, які нам допомагають, наші зовнішні донори, наприклад, в межах програми "Безпечна школа". Фонд Східна Європа у співпраці з МОН, ДСНС запустив програму "Безпечна школа", відповідно до якої буде 20 шкіл у різних регіонах України обладнані зразковими укриттями.

Ми запустили також програму вай-фай в укриттях з забезпечення шкіл і класів, і станом на 15.08 відповідно до даних, які надані закладами освіти по Україні, майже 3 тисячі шкіл потребують підключення укриттів до швидкісного інтернету. Ми на сьогодні обладнали майже 600 таких укриттів і продовжуємо рухатися далі в цьому форматі. Разом з Міністерством цифрової трансформації оголошено про запуск проекту вай-фай в укриттях – це безоплатне підключення, і найбільша кількість заявок надійшла від Дніпропетровської та Черкаської областей. Найменше, на жаль, Херсонська, Запорізька.

По структурі навчального року. Звісно, всі рекомендації разом із вами, шановні колеги із комітету, відпрацювали цю інформацію вже досить давно і освітній процес в закладах загальної середньої освіти розпочнеться 1 вересня і триватиме до 30 червня 23-го року, і навчальний рік може тривати не менше 175 днів. Педагогічною радою закладу освіти визначається також тривалість навчального року, тривалість навчального тижня – 5 чи 6 днів, дні занять і відпочинку, і всі інші обов'язкові компоненти освітнього процесу.

На тимчасово окупованій території – це те, що стосується, звісно, наша біль, це майже 1 тисяча 300 закладів загальної середньої освіти в нас знаходяться під окупацією, зруйновано 153 та пошкоджено 925 закладів загальної середньої освіти. Загальна картина – 261 заклад освіти в цілому зруйнований, 2 тисячі 61 пошкоджений, але певним чином є знову ж таки певні плюсові показники в цьому мінусі, принаймні тиждень тому було 283 заклади повністю зруйновано, але на

сьогодні лише 261. Ми поступово за рахунок коштів і залишків освітньої субвенції, і видалення коштів на місцях, ми дозволяємо, в нас є оптимізм стосовно відновлення закладів освіти. В нас на сьогодні майже 80 тисяч осіб були вимушені змінити місце проживання та навчання і закінчувати навчальний рік в інших закладах загальної середньої освіти на підконтрольних територіях України. З 24 лютого з усіх регіонів за кордон виїхало 648, майже 649 тисяч учнів, або це було майже 16 відсотків їх загальної чисельності. На сьогодні 631 тисяча учнів перебувають за кордоном і 22 тисячі викладачів. Понад 80 тисяч учнів є внутрішньо переміщеними особами і найбільше з яких на сьогодні перебувають у Львівській області, це понад 21 тисяча.

В цілому жодна дитина не залишилась нетабельованою, майже 347 тисяч дітей-випускників 9 класів отримали свідоцтво про закінчення 9 класу, майже 224 тисячі випускників 11 класів отримали свідоцтво.

В принципі, в мене з загальної картини все. Я єдине, в мене йде засідання з Прем'єром, Віра Борисівна в мене підключена, Сергій Віталійович, якщо ви дозволите, я перепідключусь і далі... Або якщо є запитання, готовий відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Миколайович.

Надаю слово представнику Міністерства внутрішніх справ. Я розумію, що зараз селектор у Прем'єра по тим самим питанням, тому я не впевнений, хто від Міністерства внутрішніх справ. Але, будь ласка, якщо МВС є, будь ласочка, вам слово, до 5 хвилин. Я ще раз запитаю, бо нам не чути і не видно. Скажіть, будь ласка, хто від Міністерства внутрішніх справ. Якщо ви є, включіть мікрофон.

ПАВЛІЧЕНКО К.В. Доброго дня. Мене зараз чути?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, доброго дня! Чути.

ПАВЛІЧЕНКО К.В. Зараз, хвилинку, це в мене були технічні проблеми.

Доброго дня ще раз всім присутнім, шановні народні депутати. Від Міністерства внутрішніх справ Катерина Павліченко – заступниця міністра внутрішніх справ. Готова проінформувати в продовження вже того, що було озвучено паном міністром, Сергієм Миколайовичем.

Не буду повторювати, але скажу, що на сьогоднішній день Міністерство внутрішніх справ активно співпрацює і є дуже злагоджена робота між нашим відомством, Міністерством освіти, науки з метою встановлення обставин по підготовці до початку навчального року, зокрема перевірки укриттів, і в кожному регіоні працює комісія, до складу якої входять в обов'язковому порядку працівники Державної служби з надзвичайних ситуацій, працівники поліції і проводять комісійні обстеження наявності укриттів в закладах освіти.

Також варто відмітити, що за кожним освітнім закладом буде закріплена відповідальна особа від Державної служби з надзвичайних ситуацій, котра в свою чергу буде також долучатися до подальшої роботи в напрямку формування безпечного освітнього середовища в тому чи іншому закладі освіти, і ймовірно про це скаже дещо більше також представник Державної служби з надзвичайних ситуацій, котрий буде сьогодні виступати після мене.

Але хочу також сказати, що по тим оглядам, які вже було проведено, як пан міністр сказав – це понад 21 тисяча об'єктів закладів освіти, це в загальному 80 відсотків від повної кількості тих закладів освіти, які сьогодні доступні, тобто які перебувають не на тимчасово окупованих територіях, так от мають укриття або ж захисні споруди близько 40 відсотків закладів освіти. Проте ми розуміємо, що в кожній окремій області буде прийматися рішення окремо про вихід на очну форму навчання, враховуючи питання безпекової ситуації загалом в області.

Разом з тим, Міністерство внутрішніх справ підходить до цього питання комплексно і окрім того, що підрозділи Міністерства внутрішніх справ залучаються до перевірки укриттів і готовності вищих навчальних закладів до початку навчального року, хочу також зазначити, що в закладах освіти є так звані класи безпеки, які направлені на вивчення основ цивільного захисту та безпеки життєдіяльності. На території України їх на сьогоднішній день створено близько 70, таких класів, 48 з них є на базі загальноосвітніх закладів. Також на цьому тижні розпочато навчання в Національній академії внутрішніх справ 17 вихователів безпеки. Вони розпочнуть свою роботу вже на початку, тобто 1 вересня вже поїдуть в регіони і будуть працювати в регіонах, тих чи інших навчальних закладах.

І також слід відмітити відносно тих вищих навчальних закладів, які в системі Міністерства внутрішніх справ, вони всі сьогодні готові до офлайн навчання і більше того, вони вже проводять навчання, наприклад, вищі навчальні заклади Національної гвардії, вони почали навчання 1 серпня, вищі навчальні заклади ДСНС (Державної служби з надзвичайних ситуацій) з 15 липня, поліцейські вищі вже навчаються у нас з 1 червня, а другі курси з 1 липня з метою знову ж таки максимального збереження ресурсів в осінньо-зимовий період. Ось так. Якщо є запитання, то готова на них відповісти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щиро дякую.

Я думаю, запитання в нас будуть після всіх доповідей. А зараз надам слово Державній службі України з надзвичайних ситуацій. Будь ласка.

БОНДАР Д.В. Бажаю здоров'я. Шановний Сергій Віталійович, шановні народні депутати! Доповідає заступник Голови ДСНС Бондар Дмитро Володимирович. Що стосується забезпечення укриттями закладів освіти. На цей час в усіх регіонах держави Державною службою з надзвичайних ситуацій разом з Міністерством освіти і науки, військовими адміністраціями, територіальними громадами створені та діють комісії з обстежень об'єктів різного призначення: від найпростіших укриттів, так і споруд подвійного призначення з метою визначення можливості їх використання для укриття учасників освітнього процесу.

За результатами роботи комісій встановлено, що потребують укриття понад 26 тисяч закладів освіти усіх рівнів і загальною чисельністю учасників освітнього процесу майже 7,4 мільйона осіб. За участю працівників ДСНС спільно з представниками Міністерства освіти і науки проведено обстеження, як вже було сказано, більше 21 тисячі об'єктів закладів освіти, що становлять 80 відсотків. Завдяки проведеній спільній роботі ДСНС, Міністерства освіти, військових адміністрацій, представників територіальних громад до початку освітнього процесу в очній формі навчання готові 41 відсоток закладів освіти, які забезпечені укриттями. Так, 9 відсотків закладів освіти, а це 2 тисячі 331 заклад, організували укриття у власних спорудах, 28 відсотків закладів освіти, це 7 тисяч 282 заклади, організували та поставили на облік як найпростіші укриття подвійного

призначення і 4 відсотки закладів освіти, це 1 тисяча 136 закладів організували укриття в спорудах інших суб'єктів господарювання, уклали відповідні угоди, які знаходяться на відстані, незначній відстані від закладу освіти, що дозволяє при оголошенні повітряної тривоги безпечно евакуюватися до даного укриття.

Щодо результатів роботи на території держави по наших регіонах. Так, найкращі показники за відповідними напрямками роботи у таких регіонах: це Львівська область – забезпечено укриттями 83 відсотки закладів освіти, Чернівецька область – 78 відсотків закладів освіти, Одеська область – забезпечено 53 відсотки. Одночасно значно потребує покращення робота стосовно забезпечення укриттями закладів освіти: Миколаївська область – 16 відсотків, Полтавська область – 20 відсотків ... *(Не чути)* 22 відсотки, а Сумська область – 28 відсотків закладів освіти. Також хочу проінформувати, що співробітниками ДСНС разом із членами комісій взято участь у 1 тисячі 998 батьківських зборах, де було проведено... також було проведено 35 тисяч 960 онлайн занять різного характеру з цивільного захисту, пожежної безпеки, мінної безпеки, дії дітей, батьків при оголошенні різних сигналів: повітряна тривога і так далі, і так далі. Проведено 9 тисяч 399 практичних відпрацювань з працівниками закладів освіти щодо дій у разі оголошення сигналу "повітряна тривога", охоплено 729 тисяч 906 учасників освітнього процесу та задіяно 7 тисяч 143 чоловік особового складу територіальних підрозділів ДСНС. Як вже говорила заступник міністра, за дорученням Міністерства внутрішніх справ керівництво ДСНС за кожним закладом освіти на перших два місяці буде закріплено представника ДСНС для оперативного надання допомоги та консультацій щодо створення безпечного середовища під час навчального процесу. Тобто на перший період ми закріплюємо за кожним навчальним закладом представника ДСНС, де будуть відпрацьовані всі сигнали, відпрацьовані шляхи евакуації, відпрацьований порядок дій персоналу у випадку загрози життю і здоров'ю учасників освітнього процесу. Робота щодо забезпечення безпеки учасників освітнього процесу та відповідні комісійні обстеження тривають та перебувають на постійному особистому контролі керівництва Міністерства внутрішніх справ та ДСНС. Дякую за увагу. Доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую вам.

Давайте перейдемо... Шановні колеги-депутати, я знаю, що у вас накопичилась величезна кількість питань до доповідачів. Будь ласка, хто бажає, давайте по черзі. Я, напевно, потім завершу, а ... Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Да. По-перше, хотів би подякувати Бондарю Дмитру Володимировичу за доповідь і за роботу Державної служби з надзвичайних ситуацій, це надважливо для нас.

По-друге, у нас доволі давно не було комітету з міністерством, і я не розумію, чому ми не можемо поставити питання міністру освіти. Давайте підлаштовувати чи комітет, чи роботу міністра так, щоб він був присутній і ми могли безпосередньо з ним поспілкуватися, безпосередньо пану міністру задати питання. Бо це ненормально, коли депутати, не маючи п'ятничної "запитань до Уряду", навіть на комітеті перед початком навчального року, перед питанням, яке надважливе, не можуть поставити питання міністру.

Тепер я не знаю, хто від Міністерства освіти буде відповідати, в мене є, да, Віра Борисівна, в мене є ряд питань, які виникли.

Я представляю Солом'янський район в парламенті, я прочитав всі звіти Державної служби з надзвичайних ситуацій по всіх школах свого району. Так от, там найрозповсюдженіша відповідь, яка є в акті, висновок, це те, що сказав пан Дмитро Володимирович, це оці 28 відсотків найпростіших укриттів, які по суті підвал. В нас 9 відсотків шкіл і там закладів освіти мають адекватне укриття, все інше – це підвал, який ми зараз намагаємося якимось чином сказати, що це укриття. Я зараз зачитаю оцей от висновок, який по всіх є – це придатний для використання як найпростіше укриття, захищає від засобів стрілецької зброї, уламків гранат внаслідок бойових дій, це висновок ДСНС, як найпростіше укриття і може використовуватись за умови, тобто ДСНС каже, да, це укриття, але за умови дообладнання найпростішого укриття, яке має забезпечувати можливість перебування в цьому приміщенні не менше 48 годин, допустима кількість осіб така-то і при приведенні цього найпростішого укриття у відповідність до... і там Наказу МВС від 09.07.2018 року № 579.

Я до чого? Тобто ми перевірили, ми сказали, що це укриття, але в акті немає дозволу на те, щоб там навчалися, там просто описано, да, це укриття, воно туди входить. Далі із тих матеріалів, які ми отримали від комітету, я читаю таку від Міністерства освіти, читаю таку фразу – керівники закладів освіти проінформовані про персональну відповідальність за організацію безпечних умов для здобувачів освіти, педагогічних та інших працівників під час освітнього процесу в закладі освіти. Я це ще можу сприйняти до університетів, там, де є фінансова автономія чи там до закладів. Коли у нас у шкіл немає фінансової автономії, у директора школи немає грошей, йому приходять – от акт, у тебе є укриття, ти маєш привести його у відповідність, грошей немає, але ти несеш персональну відповідальність.

В мене питання. Перше з приводу персональної відповідальності, на кому вона лежить, якщо от акт складений таким чином, що ДСНС каже, да, укриття є, але за умови, управління освіти каже – все, виходьте на навчання, грошей немає на ремонт укриття і на все інше. Персональна відповідальність на кому, на керівнику, який не є розпорядником бюджетних коштів, в якого немає коштів на рахунку? От не здається, що це трішечки, трішечки неправильно і як діяти в таких ситуаціях? Конкретно по моєму району на момент минулого тижня нуль гривень було виділено з бюджету міста Києва, не виділено, освоєно, да, тобто там на 4 серпня не було жодного освоєння, були тендери. Я сподіваюся, що ті тендери встигнуть пройти і встигнуть зробити там ці мінімальні укриття якомога, я там вірю в РДА. Але це на невеличку кількість тільки шкіл, а все інше, там, де от є такий звіт, немає коштів, є персональна відповідальність керівника? Дайте, будь ласка, відповідь, Міністерство освіти.

РОГОВА В.Б. Дякую за запитання. Перше, я б зацентувала увагу, що Міністерство освіти не наполягає, на якій формі навчання сьогодні зайти в школу, це вибирає точно заклад освіти відповідно до заяв батьків і так як прийняли рішення батьки. Що стосується, за кошти, якщо говорити лише про місто Київ, то місто Київ виділило більше 100 мільйонів, і я думаю, що є директор департаменту міста Києва, яка має зараз сказати як проходить питання щодо підготовки укриттів, і на будівництво, і на реконструкцію.

Відповідно до Закону України про повну загальну середню у нас відповідають не лише директори шкіл, керівники закладів, а відповідають в першу чергу засновники, тому що ви правильно сказали, що директор школи не може сьогодні побудувати без коштів чи реконструювати, чи привести в порядок це укриття. Тому ... *(Не чути)* у Міністерства освіти.

КОЛЕБОШИН С.В. Доброго дня, колеги! В мене декілька запитань. Я, мабуть, їх просто озвучу всі, щоб не так спалахами говорити. Ті, до кого вони будуть, будь ласка, по черзі відповідайте. Більшою мірою це до Міністерства освіти і науки. Перше в мене те, що стосується безпекової компоненти, але я хотів би нагадати, що підготовка до навчального року – це не тільки бомбосховища. Я хотів би нагадати, що ми в надзвичайно важливий, відповідальний етап входимо – це 5 клас Нової української школи (НУШ) входить в базову загальну середню освіту, і ризиків вистачало і без війни, але зараз ми розуміємо ситуацію. Значить питання наступні. Досить часто до нас зверталися від закладів освіти, від громад на заході нашої країни зокрема, в яких або гуртожитки в профтехмах, у вишах або самі території профтехів або шкіл були зайняті тимчасово переміщеними особами, і ніяк не вирішувалося це питання. Чи існує ця проблема на даний момент, бо ми розуміємо, що в таких закладах почати навчання ніяк не можливо?

По-друге, на жаль, в доповіді міністра нічого не було про підготовку закладів профтехосвіти і вишів, хотілося б почути, який стан справ в тих закладах або ті числа, які наводилися, вони є інтегральними, тоді хотілося б в розрізі кожної ланки освіти, бо я розумію, що, наприклад, бомбосховища або укриття хоча б якісь в закладах дошкільної освіти, вони... в рази їх менша кількість ніж в інших закладах. Це те, що стосується безпекового компоненту. Останнє запитання з цього приводу чи перевірялася, бо були до нас теж звернення, під час цих перевірок ДСНС спільних в закладах освіти наявність чи чути там сирени? Бо є купа закладів освіти, де є щось по типу бомбосховища або укриття якогось, але сирену там не чути от з 24 лютого, хоча тривоги бувають. Чи цей момент відпрацьовувався, це теж цікаво. А те, що стосується вже компоненти саме освітньої, то в першу чергу питання щодо стану... Все, добре, да. Я хотів просто ... Зараз про безпекову компоненту такі запитання.

РОГОВА В.Б. Я так розумію, що я доповідаю, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Віра Борисівна, будь ласка.

РОГОВА В.Б. Шановний Сергій Віталійович і Сергій Валерійович, і народні депутати, що стосується Нової української школи, то можемо вас запевнити, величезна робота проводиться і проводилася, і буде проводитися ще до початку навчального року. І я думаю, що ми сьогодні зможемо почути і про підручники, але говоримо про те, що сьогодні підручники, електронні версії, будуть усі для 5-х класів, і частково будуть закуплені підручники за кошти спонсорів, і сьогодні директор інституту, я думаю, доповість по цьому питанню.

Що стосується програм, ми провели конкурс на кращі продукти наших вчителів, і початкова школа, і 5-й клас будуть забезпечені на ресурсі "Всеукраїнська школа онлайн", підготовка наших вчителів і наразі проводиться і з нашими міжнародними спонсорами, і спільно з нашим інститутом підвищення кваліфікації. Щодо підготовки наших професійно-технічних закладів освіти. Маю сказати, що 84 відсотки сьогодні закладів професійно-технічної освіти готові приступити до змішаної форми навчання.

Якщо говорити про гуртожитки, я не буду зараз говорити, бо я не знаю про які гуртожитки мова йдеться, але я знаю, що ведеться величезна робота щодо приведення закладів і гуртожитків до початку навчального року. Тому визначені пріоритетні заклади, визначені ті гуртожитки, де сьогодні звільняються теробороною і іншими структурними підрозділами чи внутрішньо переміщеними особами. І на сьогоднішній... Просто якби конкретно мова йшла, ми, мабуть, би могли б зараз пояснити. Тому по гуртожитках я пояснила.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, Віра Борисівна. Невеличке запитання по НУШ. Яка доля пілотних класів, які 6-ті? Бо було звернення до того, що там проблеми є.

РОГОВА В.Б. Сьогодні класи, Сергій Валерійович, продовжують працювати. З 23.08 у нас нарада. А сьогодні відбулася нарада повністю по організації освітнього процесу по всіх класах, зокрема сьогодні пояснення було по

змінах для 5-х класів по кожному предмету і видані методичні рекомендації Міністерства освіти щодо початку навчального року за кожний предмет.

КОЛЕБОШИН С.В. По 6-им, ви мали на увазі, да? По 6-им? По пілотним, по 6-м?

ППА Н.Р. Я наразі якраз по цьому запитати, що з посібниками для 6-го класу для Нової української школи? Бо вони по факту не мають по чому вчитися.

РОГОВА В.Б. 23 числа буде нарада і ми зможемо все озвучити, тому що ведуться великі перемовини, і ми зможемо вам...

КОЛЕБОШИН С.В. Тоді останнє від мене, бо я розумію, що в багатьох запитання.

ПАВЛІЧЕНКО К.В. Шановні народні депутати, я перепрошую, дозвольте, я доповню також по цьому питанню, що вже говорила Віра Борисівна.

КОЛЕБОШИН С.В. Так, так.

ПАВЛІЧЕНКО К.В. Відповідно до тієї інформації, яка наявна у нас, дійсно, найбільше, якщо брати по розбивці по всіх закладах освіти, то найвищий показник готовності саме у закладів професійної та професійно-технічної освіти те, що сказала щойно Віра Борисівна. Також стосовно вищих навчальних закладів, вишів, то тут 54 відсотки закладів фахової передвищої і вищої освіти відповідають вимогам тим, які здійснювали працівники ДСНС стосовно укриттів.

Що стосується Якщо мова йде про школи, то це 48 відсотків загальноосвітніх навчальних закладів. Але ми, коли ми говоримо і попередньо загальний відсоток, то такий загальний відсоток – це більше 40 відсотків.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. Маленьке запитання, тільки це до Віри Борисівни. Була інформація нещодавно досить про 43 тисячі ноутбуків, які міжнародні партнери готові були надати для вчительства нашого. Яка доля цього проекту? Чи вони розподілені? Чи залучені ще додатково? Бо в ті ж самій інформації було зазначено, що це тільки перший транш, скажемо так.

РОГОВА В.Б. Дякую, Сергію Валерійовичу. Ви знаєте, що ми від ЮНІСЕФ отримали більше 5 тисяч комп'ютерів, вони розвезені. Зараз розподілені ці 43 тисячі, що... І плюс вони будуть, ми чекаємо їх підвезення, і тоді ми їх

КОЛЕБОШИН С.В. А як вони розподіляються? Тобто вони вже є, тобто зараз їх будуть просто розвозити?

РОГОВА В.Б. Проведена спеціальна нарада, навіть задіяна була і майнова комісія, я знаю, що там не було ніякого упередженого ставлення, і розподілено все відповідно, щоб не було ніяких попереджувальних рішень до потреб наших регіонів.

_____. Віра Борисівна, є ці планшети чи немає? Розподілені вони чи не розподілені?

РОГОВА В.Б. Ще немає. 5 тисяч є, 5 тисяч роздали, вони є.

_____. Про 43 тисячі.

РОГОВА В.Б. А тих ще немає. Ми чекаємо.

_____. Тобто в Україні їх ще немає?

РОГОВА В.Б. Так.

КОЛЕБОШИН С.В. Я останнє, це не питання, а просто прохання до всіх, хто тут зараз нас слухає, долучитись до того, щоб ми могли розблокувати 590 Постанову, зокрема по закупівлі шкільних автобусів. Ми розуміємо, що більшою мірою ця потреба пов'язана в тому числі і з потребами Збройних Сил України. Давайте разом долучимось для того, щоб переконати Кабмін щодо розблокування, зокрема і по закупівлі шкільних автобусів. Дякую.

РОГОВА В.Б. Сергій Валерійович, ми вам дуже дякуємо за те, що ви теж долучилися до розблокування цієї постанови. Ми теж багато працюємо з цього питання, тому що наразі в нас 750 є мільйонів, які на шкільні автобуси. І ми сьогодні цією статтею не можемо здійснити капітальне будівництво. Тому нам,

дійсно, сьогодні укриття і автобуси шкільні, нам все сьогодні це потрібно. Дякуємо за підтримку.

ППА Н.Р. У мене є питання. Я почула цифру 45 відсотків є укриттів по школах, але яку частку дітей від загальної кількості учнів можуть містити ці укриття? Бо цієї інформації я ніде не знайшла. Те, що знаю по Львову і Львівській області, зокрема школи, які є більше як на 1 тисячу учнів, 1500, 1400, укриття найбільше мають до 700 учнів. Але загальної зведеної цифри я не побачила ні по регіонах, ні по Україні.

РОГОВА В.Б. Пані Наталія, я коротко скажу, а потім продовжить мене пані Катерина. У нас така ситуація по освіті, ми розуміємо, що навіть десь будуть приміщення, які потребуватимуть більшого простору, тому там буде двозмінність проведена для організації безпеки і щоб можна було кількість одночасного перебування дітей бути стільки за потребою скільки має бути.

ППА Н.Р. Тобто цифри зведеною якби немає, ви будете виходити з кожної школи і з ситуації індивідуально?

РОГОВА В.Б. Та, з кожної школи і з кожного регіону. Дякую.

ГРИЦУК Р.П. У мене питання є. У своїй доповіді міністр озвучив, що зараз 1 тисяча 300 закладів освіти, наскільки я розумію, це школи, які знаходяться під окупацією. Яка доля і як буде розпочинатися навчальний процес в цих школах, тому що частина вчителів виїхала на підконтрольну територію, частина дітей виїхала? Яким чином буде розпочато навчальний процес у цих от 1 тисяча 300 закладів, які знаходяться під окупацією, але люди, вчителі, діти виїхали?

РОГОВА В.Б. Дякую, пане Романе.

Ми розробили чотири моделі і будемо представляти завтра на серпневій конференції всю інфографіку, хоча департаменти, які сьогодні присутні, вже мають ці моделі, ми спільно з ними відпрацьовували. Одна з них – це там, де діти знаходяться на окупованій території, тому їм запропоновані форми навчання, які можуть, дійсно, застосувати наші батьки і наші діти на окупованій території. Одна

з них – це сімейна домашня форма навчання, бо ми розуміємо, що не кожна дитина матиме ресурс доступу чи до електронного ресурсу, чи не матиме планшету свого, чи гаджету. Тому відпрацьовані моделі і готові вам їх показати.

ГРИЩУК Р.П. Дивіться, це для дітей, які на окупованій території. Для дітей, які виїхали, умовно, з Маріуполя сюди, також вчителі зі шкіл виїхали сюди, як вони будуть навчатись?

РОГОВА В.Б. Пане Романе, у нас відпрацьовані всі чотири моделі. Якщо дитина з окупованої чи з іншої території виїхала і є внутрішньо переміщеною, є одна модель і розписана чітко, і ми готові навіть і зараз вам їх показати. Якщо дитина знаходиться за кордоном, є інша модель. Але це в основному дистанційне навчання, якщо дитина знаходиться за межами.

ГРИЩУК Р.П. Тоді питання по розподілу освітньої субвенції. Якщо ми кажемо, що 1300 під окупацією, питання освітньої субвенції, яке виділяється на ці департаменти, чи переглядали ви освітню субвенцію? Це раз. Друге.

РОГОВА В.Б. Звичайно. Пане Романе

ГРИЩУК Р.П. Давайте я повністю задам питання. І друге. Це вчителі, які знаходяться на окупованих територіях, чи отримують вони зарплату і вчителі зі шкіл, які знаходяться під окупацією, чи отримують вони зарплату? Є оця от розбивка якась?

РОГОВА В.Б. Значить, на сьогоднішній день субвенція розподілена абсолютно відповідно до потреб. Але у зв'язку з тим, що є території, які окуповані, і є території на окупованих територіях, де є наші вчителі і працюють сьогодні, ви знаєте, і є, де визнані дві-три от по Луганській, громади, які визнані, і вони не фінансуються. Тому, в принципі, повністю фінансування освітньої субвенції забезпечено в повному обсязі відповідно до чинного законодавства.

Станом на 5 вересня ми будемо мати чітку інформацію, де знаходяться всі діти і наші педагоги і потім ми зробимо перерозподіл освітньої субвенції.

Проведені наради і з Міністерством фінансів, Міністерство освіти окремо у нас проводили, тому це питання абсолютно під контролем з департаментами освіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є ще в когось запитання?

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Іван Григорович, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергію Віталійовичу... Доброго дня всім. Я не знаю, кому питання задати, бо це питання до уряду загалом.

Дуже суттєво будуть впливати на навчальний процес, на його режим сотні тисяч переміщених сімей. Ви читали, на минулому тижні Ягеллонський університет раптом, хоча чому раптом? Висилає сотні сімей українських з гуртожитків, бо, зрозуміло, учбовий процес почнеться в Польщі так як і в усіх країнах восени. Друзі, маємо сотні тисяч сімей, які постраждали, які будуть переміщені, які вже переміщені і війна продовжується, і кожний день життя підкидає, вибачте, все нові і нові, як кажуть, новини. Сергій Віталійович, треба на уряді інсценувати розгляд питання того, що коли піде холод, то ми будемо рятувати людей чи рятувати навчальний процес? В державі житла немає, житло – це гуртожитки, освітні гуртожитки в освітніх закладах. Звичайно, будемо рятувати людей, а потім будемо думати за освіту. І це обов'язково позначиться на режимі учбового процесу, яким він буде, таким чи таким, чи таким. Але, ви бачите, відповіді внятої на це питання немає, і я розумію, чому немає, тому що кожний день у нас нові і нові новини, які... негатив, негатив, негатив, більше і більше страждає житло, соціальна інфраструктура, більше і більше людей переміщується. Куди? Зараз поки тепло, мало хто на це звертає увагу, але ж через місяць-другий уже ж буде зовсім інша історія.

Сергій Віталійович, це питання уряду і ні одного Міністерства освіти, і не стільки Міністерства освіти, ця проблема буде і нам доведеться в першу чергу рятувати людей і все. Це побажання. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Григорович.

Колеги, чи є ще в когось запитання?

ЛИС.О.Г. Дозвольте, пане голово?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, пані Олена.

ЛИС О.Г. Доброго дня, колеги! Я повністю підтримую Івана Григоровича. Хотіла би в двох словах висвітлити ситуацію в західних регіонах. Я думаю, що колеги, які там працюють, мене підтримають, що не лише ми хвилюємося, який буде навчальний рік і куди будуть переміщуватися внутрішньо переміщені особи, вони почали вже самі про себе дбати. Я просто хочу сказати про те, що в мене була така велика нарада активної групи внутрішньо переміщених осіб, які вже заявляють про те, що вони не збираються виходити з гуртожитків, вони збираються боротися за свої права і, власне, нам, дійсно, потрібно врегульовувати це питання. Ми зверталися в Міністерство регіонального розвитку для того, щоб нам роз'яснили за які кошти навчальні заклади будуть оплачувати комунальні послуги. І там в документах, які подані по Чернівецькій області, є такі рекомендації як шляхи вирішення. Я рахую, що треба на це звернути увагу і, можливо, є інші шляхи вирішення, але рекомендувати все ж таки Кабінету Міністрів на це звернути увагу, тому що люди обурені тим, що їх виселяють і з закладів дошкільної освіти, і з закладів, ну, зі шкіл відповідно, де була можливість їх селити в цей час, коли діти не навчалися, але саме головне, з гуртожитків. Це одна, скажем, така моя ремарка. А я хотіла би ще з такою рекомендацією підняти питання і звернутися щодо освітніх субвенцій. Напевно, треба зауважити про те, що якимось чином треба врегулювати, щоб... Зрозуміло, що треба наповнювати резервний фонд, але не дати повну можливість на місцях це питання вирішувати одноосібно, тому що до мене зверталися профспілки закладів освіти, а саме шкіл, які говорять про те, що в місті Чернівці, наприклад, з них зняли повністю всі надбавки і як би вони не апелювали, які би питання вони не піднімали перед очільником міста, він має на тепер можливість і право, він на це не зважає і рахує, що ці кошти потрібні на інші потреби міста. Тому, напевно, якимось чином потрібно захищати освітян принаймні якийсь відсоток залишити на класне керівництво, на перевірку зошитів, на відповідальність за кабінети і тощо. Це так як, навіть не питання, а просто актуалізація питання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено. І мені навіть дуже хочеться, дуже кортить прокоментувати, але сподіваюсь втримаюсь. Колеги, чи є ще в когось до доповідачів запитання? Якщо ні, то в мене є, шановні колеги.

І я хотів би почати, так, ми спробуємо структуровано пройти по декількох питаннях, які насправді нас турбують і турбують дуже сильно, незважаючи на те, що в нас бойові дії, війна в країні, ми все розуміємо, так само як ми розуміємо проблеми з місцевими бюджетами. Все ж не втримаюсь прокоментувати. Всі надбавки, більшість надбавок, які виплачуються вчителям як заробітна плата, вони йдуть з місцевих бюджетів. І вочевидь, коли місцеві бюджети просідають, а багато наших місцевих бюджетів вочевидь просіли, по Київській області там виконання близько 60 відсотків, по інших областях, які не були під окупацією, теж є просідання через просідання економіки, то вочевидь надбавки зрізаються. Тут, колеги, хотілось би нагадати, що ми з вами мали три роки для того, щоб змінити систему оплати праці спільно з Кабінетом Міністрів, але, на жаль, цього не зробили, якби зробили би, можливо, було б інакше.

А тепер по питаннях. Шановні колеги, в мене перше питання, звісно, до Міністерства освіти... Хоча давайте так, щоб не затримувати потім ДСНС і МВС у мене є одне таке питання дуже точкове. Скажіть, будь ласка... Уявіть собі школу, звичайну школу проекту умовно 60-х років, коли ти заходиш в школу, бачиш хол і бачиш два коридори: один іде праворуч, інший іде ліворуч, обидва вони закінчуються вікнами, підвалу в цій школі немає. Це я вам розказую реальний приклад школи, в якій я був, не хочу просто тикати в конкретну школу, ми там з губернатором окремо можемо проговорити це питання. Так от ці два коридори на першому поверсі в кінці закінчуються вікнами, і ці вікна для того, щоб зробити найелементарніше укриття, уявіть собі, просто закладені з зовнішнього боку цеглою. І це, ці коридори, вважаються укриттям згідно акта, підписаного комісіями. Скажіть мені, будь ласка, це можливо чи ні, бо я це бачив на власні очі? От скажіть, будь ласка. Я до ДСНС, до МВС, до МОН одночасно, бо в комісію ви входите ви всі троє, всі три представники. Мені от просто цікаво це може вважатися укриттям...

ПАВЛІЧЕНКО К.В. Пане головуючий, дозвольте, я почну, а потім я думаю, що ДСНС як фахівці більше скажуть про це. Я розумію

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто на секундочку додам. Там ще дерев'яні перекриття і шиферний дах. Ну, щоб ми просто розуміли масштаб катастрофи. Тепер, будь ласка.

ПАВЛІЧЕНКО К.В. Дякую. Ті речі, про які ви говорите, вони, очевидно, є реальними. Звісно, що є такі випадки, коли... тим більше, якщо це не місто, а десь невелике село чи селище, то такі випадки трапляються. Але знову ж таки я хочу наголосити на тому, що сьогодні в тих умовах, в яких ми знаходимося, Міністерство внутрішніх справ, міністр особисто внутрішніх справ тримає це питання на контролі, саме залучення працівників ДСНС до допомоги в організації цих укриттів. І те, про що ми сьогодні говоримо, що ми максимально залучаємося до цих обстежень, ми максимально готові надавати будь-які рекомендації, і, я впевнена, що працівники ДСНС або ж регіони, вони підтвердять це, а якщо в якихось регіонах є з цим проблема, то ми відкоригуємо зі свого боку. Але ті рекомендації, які ми надаємо, і зокрема для цього буде визначено в кожному регіоні і за кожною школою окремий працівник, який в подальшому також буде співпрацювати в рамках певної територіальної громади для того, щоб створити як можна безпечніше укриття. Але, звісно, що питання є досить проблемним, комплексним і воно потребує нашого спільного вирішення і залучення. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги з ДСНС зможуть прокоментувати це запитання?

БОНДАР Д.В. Шановний Сергій Віталійович, доповідаю. Категорія споруд цивільного захисту визначена чітко в Кодексі цивільного захисту, стаття 32. Вони поділяються на сховища, протирадіаційні укриття, споруди подвійного призначення і найпростіші укриття. До категорії найпростіших укриттів відповідного Кодексу цивільного захисту належать фортифікаційні споруди, які зможуть забезпечити ... *(Не чути)* вибухонебезпечних предметів, будемо так його трактувати. Звісно, те, що ви наводите, воно, дійсно, якщо це дерев'яні

перекриття і дерев'яна криша, воно, дійсно, будемо умовно говорити, що воно вважається найпростішим укриттям, але якщо туди попадає снаряд або попаде якась ракета, то, звісно, воно не врятує і не виконає свою функцію.

По таких випадках ми максимально залучаємо своїх працівників, максимально їм розіслали роз'яснення, що являється сховищем, що являється протирадіаційним укриттям, що являється, які можна споруди подвійного призначення використовувати, це паркінги, якщо це у великих містах, це підвали іншого характеру, які можуть забезпечити безпеку. Але ті випадки, які наводять, це реальність сьогодення. І виходять з того, що вони мають, якщо в суміжній відстані немає, вони так приймають рішення і вважають це найпростішим укриттям, хоча рекомендації вони чітко розписують, це має бути або підвальне приміщення, яке максимально дасть змогу забезпечити безпеку учасників освітнього процесу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Добре. Тоді перейдемо до освітніх питань. Отже, шановні колеги, перше в мене питання по підручниках.

КОВАЛЬ О.В. Сергій Віталійович, вибачте, чи можна ще одне питання, тому що підіймала руку, мабуть, не видно було?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

КОВАЛЬ О.В. Дякую. У мене є питання до Міністерства освіти. Сьогодні вже колегами було згадано забезпечення гарантій викладачам відповідно загальноосвітніх закладів. У мене питання стосовно викладачів закладів професійної освіти. Наразі в нас склалася така ситуація, що в багатьох регіонах, а в основному це регіони, на яких ведуться активні бойові дії, це Донецька, Луганська області, Херсонська область, частково Миколаївська область, у фондах своїх не мають кошти відповідно для забезпечення розміщення регіонального замовлення. Відповідно викладачі, які отримують заробітку плату з місцевих бюджетів, на зараз залишилися без жодного фінансування, оскільки регіональне замовлення немає і заробітні плати по факту не виплачуються. Деякі регіони, такі як Херсонська область, намагаються частково забезпечити заробітними платами

викладачів, інші області говорять, що цих коштів просто немає. Як ми можемо вирішити це питання? Дякую.

РОГОВА В.Б. Дякую, пані Олю.

Я можу зараз просто статистику сказати, що взагалі по Україні є регіонального замовлення на 71 відсоток, виконано лише 55. Але ми надамо по регіонах вам конкретну відповідь письмово, щоб ґрунтовно подивитись.

КОВАЛЬ О.В. Я дякую, Віро Борисівно. Але згідно тієї інформації, якою я володію наразі, можливо, вона трішечки є застарілою, регіональне замовлення розподілене дуже нерівномірно, тому що ось ці регіони зараз в патовій ситуації, особливо заклади професійної освіти, викладачі яких не мають підтримки з державного бюджету, на відміну від викладачів загальноосвітніх дисциплін.

РОГОВА В.Б. Дякую, пані Олю. Ми відпрацюємо і надішлемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, з вашого дозволу, я продовжу задавати питання. У мене питання, яке стосується забезпечення підручниками. Цього року ми повинні були на, поправте мене, якщо я не правий, надрукувати навчальну літературу для 5-х і 9-х класів. У мене просте питання, яке зводиться до наступного. Скільки підручників ми надрукували для 5-го класу, а скільки для 9-го?

ПАВЛІЧЕНКО К.В. Пане головуєчий і шановні народні депутати, якщо до Міністерства внутрішніх справ немає питань, дозволяйте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає. Дякую вам щиро за ваш час. І дякую представникам Державної служби з надзвичайних ситуацій. Дякую вам обом. Дякую за участь у комітеті. Питань більше немає.

ПАВЛІЧЕНКО К.В. Дякую. До побачення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До побачення.

БОНДАР Д.В. Дякую. До побачення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я повернусь до свого питання. Скільки підручників у нас надруковано станом на зараз?

РОГОВА В.Б. Сергію Віталійовичу, я зараз почну і продовжить директор інституту Баженов Євген. Я вже як зазначила, що всі підручники, електронні версії, для 5-го класу будуть абсолютно за тими вимогами, які мають бути на 1 вересня. Але, що стосується до друку, я передаю Інституту модернізації, керівнику слово.

БАЖЕНКОВ Є.В. Сергію Віталійовичу, доброго дня!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня!

БАЖЕНКОВ Є.В. Доброго дня, колеги шановні депутати! Інформацію доповіджаю про підготовку до 5-го класу щодо підручників. Всі кошти були зняті, які були призначені на друк підручників, ви це знаєте, окрім 32 мільйонів. Ці кошти будуть спрямовані на друк підручників шрифтом Брайля для учнів 8-го, 9-го та 5-го класів. Що стосується інших підручників. Сьогодні є вже підтвердження і домовленість з ЮНІСЕФ і вони готові профінансувати друк підручників для 5-го класу з математики, орієнтовно наклад 470 тисяч і 7 назв підручників попадає в цю категорію.

Наступне. Є домовленість з Радою Європи, вони готові в себе в Європі надрукувати підручники, але тут виникли питання передачі прав авторських. З видавцями ми дійшли домовленості і чотири видавці готові передати безкоштовно такі права і надрукувати підручники в Європі і передати їх в Україну. Терміни поки що невідомі, оскільки тільки вчора надійшов драфт угоди про передачу авторських прав. З ЮНІСЕФ я думаю, що ця процедура буде більш скоріше. Тобто, але навіть, якщо, умовно кажучи, ми сьогодні почнемо друкувати всі підручники, то 470 тисяч – це орієнтовно десь півтора місяця тільки на друк потрібно плюс доставка ще два тижні. Ось два місяці, можемо порахувати.

Наступне. Є в нас така категорія внутрішньо переміщених осіб, і ви знаєте, що багато людей переїхало на західний регіон, зрозуміло, що брались з собою тільки самі необхідні речі, навряд чи хто брав з собою підручники. З цією метою

ми розпочали інвентаризацію. Орієнтовно 5 вересня ми будемо бачити результати, де є недостача, а де є надлишок підручників, це, окрім 5-го класу, я маю на увазі, ті підручники, які ми друкували в попередні роки, ми проведемо інвентаризацію і зробимо перерозподіл між регіонами. Крім того, ми подали пропозиції до постанови Кабміну з метою, щоб всі надлишки, весь резервний фонд не розподілявся по регіону, а зберігався централізовано. Це в майбутньому значно полегшить і пришвидшить забезпечення підручників саме там, де це необхідно.

По 9-му класу немає ніяких позитивних рішень щодо друку не за держзамовлення, не за кошти фондів. Перемовини ці тривають. Але разом з тим всі видавці, частина будуть розміщені, електронні версії в них на сайтах, частина, хтось там вирішив питання, передає ці електронні версії до Інституту модернізації змісту освіти. Але посилення всі будуть в бібліотеці Міністерства освіти та Інституту модернізації. Єдине, що деякі підручники будуть безпосередньо знаходитись на сайті міністерства та інституту, а деякі будуть з подальшим переходом на сайт видавництва. Зараз оформлюємо це гарантійними листами. Це пов'язано з... У разі передачі таких прав у них виникають податкові зобов'язання. Ситуація зараз дуже складна і скрутна в бізнесу, тому от знайшла таку ми модель. Якщо коротко і стисло, це така інформація на сьогоднішній день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Євгене. Тобто, я правильно зрозумів, що зараз не надруковано поки жодного підручника, окрім шрифту Брайля, да?

БАЖЕНКОВ Є.В. Шрифт Брайля теж не надрукований. Зараз закінчуються бюрократичні процедури: внесення до 590 Постанови зміни, зміни в паспорт бюджетної програми і... Ну, видавець вже за свої кошти ці підручники готує. Вже частина їх виготовлена. Як тільки ми закінчимо ці оформлення бюрократичні, ми я думаю, що на жовтень місяць можемо вже отримати першу партію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів. Але я повторюю питання, якщо можна коротко, скільки підручників надруковано станом на зараз?

БАЖЕНКОВ Є.В. Жодного підручника не надруковано станом на зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозумів. Я нагадаю, що два місяці тому 15.06 ми проводили з вами засідання комітету, де робили декілька рекомендацій Кабінету Міністрів щодо виділення коштів, Міністерству освіти і окремо говорили про те, щоби в рамках ініціативи Президента України United24 зробити окремий розділ, на який можна було би збирати донорські кошти для друку підручників. Я так розумію, що це також не було зроблено, правильно?

БАЖЕНКОВ Є.В. Ми зверталися до Міністерства фінансів, були звернення всі, але відповідь є стандартною, що кошти всі спрямовуються на оборонні потреби і немає можливості наразі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів. Пане Євгене, зрозумів. Немає прямих претензій до вас, я все розумію.

БАЖЕНКОВ Є.В. United24 програма зареєстрована, рахунок відкритий, наскільки мені відомо, в міністерстві. Які туди надходять кошти, поки що невідомо. Але разом з тим, наприклад, декілька днів назад п'ять видавництв, скажемо так, потужніших в Україні, прийняли таке рішення, що комерційний наклад, який вони будуть робити, вони з кожної книжки 10 гривень будуть перераховувати в цей фонд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Євгене, все зрозуміло. Ми окремо поговоримо, я сподіваюся, що у нас є представник Міністерства фінансів. Ми тоді, коли закінчимо по освітніх питаннях, поговоримо з представниками Міністерства фінансів. Але в мене ще одне питання, добре, що ви згадали про резервний фонд. Коли ми їздили по регіонах, які були під окупацією, я маю на увазі Київську область і Макарівський, і Бучанський, і Гостомельській, і Бородянський райони, і далі Чернігівська, Сумська, ті школи, які були під окупацією на тих територіях, в них частково знищені або сильно пошкоджені бібліотеки і відповідно всі навчальні посібники. Я на власні очі бачив розстріляні книги українською мовою, підручники і так далі, спалені. В мене питання, а як ми будемо зараз запускати навчання там хоча б зі старими підручниками? Чи у нас вистачає резервного фонду? Чи можемо ми його направити в ті школи, які були

під окупацією, в яких взагалі не залишилося жодної навчальної літератури, і такі теж є, які знищені, але діти на тій території є, вони повертаються. Чи можемо ми їх забезпечити хоча б з резервного фонду або, якщо це можливо, забрати з резервних фондів інших областей для того, щоб передати в ці постраждалі області, щоб якимось чином розпочати навчальний процес?

БАЖЕНКОВ Є.В. Зрозумів питання. Да, я з цього починав доповідь про те, що ми розпочали процедуру інвентаризації, і вона буде завершена орієнтовно 5 вересня, коли почнеться навчальний рік, це через електронну систему ДІСО ми це запустили. 5 вересня ми будемо бачити повністю аналіз по всій країні, де надлишок, а де недостача, і зробимо відповідний перерозподіл. Це перше.

Друге. Резервний фонд централізований, він невеликий і, на жаль, багато надходить заявок в тому числі із-за кордону для українських дітей, і ми відповідно заявки ці задовольняємо відсотків тільки на 20-30. Резервний фонд, як кажуть, він теж обмежений, тому теж будемо резервним фондом допомагати хоча б частково.

І третє. Це варіант, який можливий в цій ситуації, це використовувати електронні версії цих підручників, які знаходяться у відкритому доступі на сайті Міністерства освіти та Інституту модернізації змісту освіти.

І четвертий варіант, якщо буде фінансова можливість, це додрукувати ті підручники, там умовно кажучи, 6-й, 7-й, інші класи, які були знищені внаслідок бойових дій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Євгене. Добре, що ми перейшли до електронних підручників. Тому, дивіться, те, що ми бачимо, зараз діти будуть або знаходитися вдома на дистанційному навчанні, або на змішаному навчанні, або навіть в школах на очному навчанні, але коли буде, навіть ті, хто буде навчатися очно, коли буде сигнал повітряної тривоги, вони всі спустяться в укриття або у бомбосховище. Я не дуже розумію, як вони зможуть взагалі навчатися, не маючи підручників, особливо ті, які працюють дистанційно або ті, які за змішаною формою. Я вважаю, що підручник в даному випадку – це, напевно, найкритичніша історія, яку нам потрібно забезпечити. Тому що це може бути для багатьох дітей

чи не єдиним засобом навчання, чи не єдиним доступом до інформації. Я зараз поясню чому. От якраз ми зараз перейдемо до електронних підручників, і добре, що вони є, і добре, що вони будуть в доступі, і добре, що у нас продовжується в тій чи іншій формі проект "Всеукраїнської школи онлайн".

Але, я повернуся до питання, яке вже піднімалося Сергієм Валерійовичем, питання забезпеченості ноутбуками і підключеннями шкіл до мережі Інтернет. Я бачив статистику Мінцифри, я бачив статистику, яку дає Міністерство освіти. Одну секундочку, включіть, будь ласка, так, щоб ми весь екран бачили. Але, разом з тим, коли ми їздимо по школах, я зі свого телефону, наприклад, часто не можу доєднатися до мережі Інтернет, а навіть якщо доєднуюся до вай-фай, то я фізично не маю трафіку для того, щоб навіть завантажити елементарну стрічку новин, не говорячи вже про якісь відео чи про якийсь онлайн-компонент, який справді може працювати в Zoom.

Так само питання по ноутбуках. Я пам'ятаю, як минулого року за 1 мільярд гривень, які ми разом з Міністерством освіти довго вибивали з Міністерства фінансів, але от ми врешті-решт вибили, і Міністерство цифрової трансформації закупило більше ніж 60 тисяч ноутбуків, вони були розподілені. Але, їздячи по громадам, я вже не кажу про громади, які були в окупації, там не залишилося ноутбуків, зовсім, від слова "зовсім", навіть їздячи по громадам, які знаходяться, наприклад, в Західній Україні, мене дуже цікавить як розподілялися взагалі ці ноутбуки в рамках громад? От, наприклад, якщо з нами є представник Закарпатської області, в мене є одне конкретне питання по одній конкретній громаді, бо я випадково потрапив до однієї школи. Якщо з нами є представник Закарпатської області, я хотів би почути. Чи є? Мені здається, у вас або мікрофон не працює, або ще щось, мені здається, що я вас бачу, ви хочете щось сказати, але не чую взагалі. Добре, добре, хоч ви мене чуєте.

_____. Скажіть, будь ласка, про що йде мова? Я вас чую дуже добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую. Тепер і ми вас суємо, слава богу. Дивіться, от мені цікаво, як розподілялися ноутбуки, бо, наскільки я знаю, міністерство

дало це на регіони і регіони розподіляли в себе всередині. У вас є у Закарпатський області Тур'є-Реметівська ОТГ, в якій є дві великі школи, одна в Порошково, інша в Тур'ї Ремети, обидві мають потужність більше ніж 600 дітей. Так от одна школа забезпечена ноутбуками, десятками ноутбуків за цією програмою, а друга школа, в яку підвозяться діти з чотирьох шкіл, не забезпечена жодним. От мене цікавить, я просто впевнений, це не проблема ваша, я розумію, що це проблема ОТГ. Але я вас дуже прошу, розберіться, будь ласка, з цим питанням, бо тут є нюанс. Це якраз громади, які будуть працювати частково дистанційно звісно, через те, що там десь укриттів не буде, десь вони будуть не готові, десь вони будуть розраховані на маленьку кількість. І от як працювати дітям в сільській місцевості, вчителям в сільській місцевості, якщо вони взагалі не забезпечені ноутбуками, а школи забезпечені нерівномірно? Я вас дуже прошу, зверніть, будь ласка, увагу, і я також прошу всі обласні державні адміністрації, будь ласка, передивіться, що відбувається всередині ОТГ. У нас є опорні школи і школи, в яких навчається більше ніж 500 дітей, і таких шкіл дуже багато. Частина дітей буде знаходитися за кордоном, частина буде працювати дистанційно, частина, можливо, очно. Але, будь ласка, допоможіть вашим громадам, якщо вони неспроможні самостійно справедливо розподілити по великих школах засоби навчання і засоби комунікацій, будь ласка, допоможіть їм. Бо ми зробимо це публічно на всю країну. І буде дуже неприємно, і ОТГ, і, звісно, губернатору, який, по великому рахунку, за це не відповідає, але може проконтролювати. Тому я вас дуже прошу, зверніть на це увагу, щоб всі школи мали рівні можливості і діти в першу чергу мали рівні можливості доступу до освіти. І тут я знову повертаюся до питання ноутбуків і підключення до мережі Інтернет. Так от ми статистично маємо підключення там чи не 90 плюс відсотків шкіл, але по факту воно не працює, воно не працює часто навіть у великих містах, ми ж розуміємо.

Тому в мене, будь ласочка, також до всіх, ми це запишемо в рішенні комітету, що ми зараз проговорюємо, але в мене є до вас прохання дуже наполегливе. Будь ласочка, поки є ще час, є два тижні до початку 1 вересня, будь ласочка, на рівні областей поговоріть з усіма ОТГ, проведіть аудит, чи працює у них справді інтернет, яка пропускна здатність того інтернету, який там канал?

Можливо, за невеличкі гроші можна зробити хоча б, щоб діти мали дистанційний доступ. Я вже мовчу про гаджети, я розумію, що у вас всіх грошей на гаджети не буде, але ми зараз повернемося до питання звідки взяти гроші. Тому це у мене до вас прохання. Я знаю, що міністерство працює і комітет працює окремо з донорами для забезпечення ноутбуками, ідуть процеси і, я сподіваюся, що ми все ж таки вийдемо на якісь позитивні результати. Але це просто було побажання.

Наступне питання, яке в мене є, - це автобуси. У нас в Україні, за нашими даними, майже 7 тисяч автобусів були на балансах місцевої влади для підвезення учнів з малокомплектних шкіл або тих шкіл, у яких понижений ступінь там до другого чи до першого, підвезення до опорних шкіл або найближчих великих шкіл. З цих 7 тисяч близько 3 тисяч ми втратили через різні причини: частина була знищена, частина зламалася банально, частина була передана Збройним Силам, частина забезпечує підвезення інші категорії з інших питань, ми це все розуміємо. Але скажіть, будь ласка, мінус 3 тисячі зараз у нас на балансі автобусів. Що ми будемо з цим робити? Чи є ідеї? Бо ми це питання піднімали вже на комітеті, і у нас проблема не зникла, більше того, вона, в принципі, не вирішилася за ці пару місяців. І тут питання, як ми будемо підвозити тих дітей, які потребують підвезення, це є діти з особливими потребами, зокрема? Як ми будемо підвозити дітей із шкіл, які зруйновані або суттєво пошкоджені в тих регіонах, де були або ідуть бойові дії, і в тих регіонах, які були під окупацією? Що нам з цим робити і що нам відповідати суспільству?

РОГОВА В.Б. Сергію Віталійовичу, дякуємо за запитання.

Це дійсно величезне питання, проблемне питання, бо сьогодні 3 тисячі 313 автобусів, які сьогодні мали б стати на лінію в заклади освіти, але у нас їх немає. Ми провели велику роботу, ми звернулися до міжнародних донорів і спільно з вами, ви це знаєте, міністр написав більше 80 листів. І ми сьогодні маємо навіть розгляд ... , які хочуть нас підтримати і якусь кількість автобусів, може, куплять. Але сьогодні найважливіше розблокувати 590 Постанову, тому що на рахунках у нас є 750 мільйонів гривень, на які сьогодні можна закупити шкільні автобуси. І я знаю, що сьогодні наші регіони, у нас є ця статистика, скільки закупляють за

кошти обласного бюджету і місцеві бюджети. Звичайно, для нас це дуже важливо, щоб вони могли витратити ці кошти відповідно до цієї постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

РОГОВА В.Б. І друге питання, як ми виходимо з позиції. Сьогодні регіони, наші обласні державні департаменти обласні, військові адміністрації займаються найманим транспортом для того, щоб відвезти дітей до великих шкіл. Там, де маленькі школи, будуть підвозити, те, що ви сьогодні говорили, тому що відпрацьовані різні моделі, і будуть підвозити до великих шкіл аналогічно. Тому будуть використовувати і найманий транспорт в закладах освіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віро Борисівна.

Зрозуміло. Я розумію, що ми зараз у зв'язку з обмеженнями можливостей державного бюджету перекладаємо ці проблеми на регіони, але регіони також не справляються зі своїми бюджетами, і це очевидно. 750 мільйонів гривень, які були заплановані на автобуси, якщо я не помиляюся, за нинішніми цінами це не більше ніж 300 автобусів, які можна купити, це лише там 9 відсотків від потреби нинішньої. Тому це проблема, яка насправді так просто не вирішується. А тепер про те, звідки можна взяти кошти. Якщо з нами є представник Міністерства фінансів, я був би дуже радий, якби ми змогли його побачити і почути.

_____. Всім доброго дня! Я вибачаюся, без картинки, тому що не дуже інтернет хороший.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, не тільки в школах у вас поганий інтернет.

_____. Стосовно того питання, що задавали по 590 Постанові. Оскільки в мене є інформація, цей проект підготовлено, він зараз знаходиться на погодженні у Мін'юсті, Мінекономіки і найближчим часом буде винесений на уряд, і проплати казначейство буде здійснювати. Стосовно коштів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це добре. Але скажіть, будь ласка, які плануються зміни в 590 Постанову, на що можна буде витратити кошти?

_____. На шкільні автобуси, на придбання шкільних автобусів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді в мене, якщо ви не проти, є одне просте запитання. Поправте мене, якщо я не правий. Але зараз в регіонах лежать залишки освітньої субвенції на суму приблизно 10 мільярдів гривень. Я правий?

_____. Станом на 1 липня було 14,3.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14,3. Дякую. Бачите, в мене застаріла інформація. Скажіть, будь ласка, ми можемо розблокувати взагалі залишки освітньої субвенції або які плани? Давайте подивимось на прості цифри. Купити для 15 тисяч шкіл Starlink з підключенням на пів року буде коштувати по 1 тисячі доларів на кожну школу, це 15 мільйонів доларів. 15 мільйонів доларів – це, я зараз просто не хочу, давайте порахуємо, це 600 мільйонів гривень. 600 мільйонів гривень, які точно вкладаються в цифру 14 мільярдів. І можна одним махом зробити інтернет в усіх школах. Наскільки я знаю, один Starlink розрахований приблизно на 130 підключених комп'ютерів. Давайте порахуємо навіть, о'кей, із запасом. 1 мільярд гривень – і ми забезпечуємо Starlink всю країну, всі школи. Це з 14 мільярдів.

Друге. Автобуси. Навіть повна потреба автобусів це приблизно близько 8 мільярдів гривень – і 3 тисячі 300 автобусів повертаються на лінію, і починають підвозити всіх дітей до великих шкіл. Сумарно це вже 9 мільярдів.

Друк підручників. На цей рік заплановано 1,5 мільярда гривень для того, щоб, 1,6, якщо я не помиляюся, чи майже 1,7. Пане Євгене, я правий? Для того, щоб надрукувати і 5-й, і 9-й класи. Це знову ж таки вкладається в залишки освітньої субвенції.

Давайте подумаємо разом, чи можемо ми змінити, дивіться, але депутати підтримають, внесіть ініціативу. Давайте, ми можемо змінити Бюджетний кодекс, давайте підніmemo ці залишки на державний рівень, давайте за них централізовано зробимо закупівлю і віддамо в ці самі регіони, або давайте дамо їм право використовувати ці залишки. З усіма губернаторами, з якими я говорив у зоні бойових дій, з миколаївським губернатором, з харківським губернатором, вони не просять нічого від нас, вони просять тільки одне: будь ласка, розблокуйте нам залишки, і ми собі самі все купимо. Ми інтернет проведемо і автобуси купимо, і

Starlink закупимо, якщо треба, і ноутбуки навіть для вчителів допоможемо і купимо за ці гроші. Хоча, звісно, вони намагалися витратити це на інші проблеми.

Колеги, давайте ми разом якимось, спільно це питання вирішимо, бо залишки будуть накопичуватися. Це банальний борг державного бюджету перед місцевими бюджетами, які вони не можуть використовувати. Я знаю, що залишки нерівномірні, ми з вами про це неодноразово говорили і з паном Єрмоличевим, але давайте вирішувати, мені здається, що зараз саме час.

_____. Тут єдине, що треба зазначити, з цих 14,3 мільярда, які на сьогодні склалися, там дуже велика сума утворилася. По-перше, тому що законодавством було дозволено тільки 24 дні відпустки, тому за половину відпустки ще як би кошти утворилися, і вони будуть виплачуватися по мірі того, як вчителі будуть йти у відпустку в другу половину по рішенню своїх керівників, ті залишки як би там зарезервовано. Це перше.

Друге. Те, що законодавство на сьогодні бюджетне нам матеріальну частину дозволяє використовувати із цих, грубо кажучи, 14,3 тільки на покращення матбази, і тільки 5,6 ті, що утворилися станом на 1 січня. Все інше це, умовно кажучи, залишки, ми їх також називаємо залишки. Але це не залишки в чистому вигляді, це просто невикористана частина поточної субвенції, та, яка йде на зарплату.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, дякую. Ви знаєте, що ми розуміємо як використовуються залишки.

_____. Це треба вже, починаючи з 2023 року, маючи суму залишків з січня місяця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дивіться, ми це розуміємо, ми знаємо, як використовуються залишки. Ми кожного року, кожного бюджетного року, з вами маємо, з вашим керівництвом, маємо, цю дискусію на тему цих залишків, як їх використовувати. О'кей, на 1 січня було 5,6 мільярда гривень, це достатньо для повного забезпечення всіх шкіл інтернетом високошвидкісним супутниковим і половиною автобусів, і друком всіх підручників.

Колеги, я розумію, що там частину можна, частину не можна, ви кажете, є обмежене законодавством. Ми як депутати вам кажемо, дайте, будь ласка, пропозиції, ми їх винесемо в зал і проголосуємо, але дайте їх, будь ласка. Бо наші ініціативи, які ми даємо від себе, блокуються вами самими. Наприклад, ми можемо загадати професійну освіту, про яку говорила пані Ольга Коваль, коли ми зареєстрували, ми дозволили дофінансувати, знаючи 3 місяці тому, розуміючи, що у нас буде проблема з внутрішньо переміщеними дітьми, які захочуть отримувати професійну освіту, наприклад, в регіонах західних, там, де більш спокійно, і ми розуміємо, що регіонального замовлення буде не вистачати. Ми, освітній комітет, не фінансисти, ми вже 3 місяці тому про це говорили і зареєстрували закони, які дозволяють державі дофінансовувати хоча б внутрішньо переміщених осіб, які потім, до речі, будуть відбудовувати нашу країну, про що Прем'єр говорить кожного тижня, здається, на своєму брифінгу. Так от, ми зареєстрували і провели нашу освітню частину, яка підтримана залом більше ніж 300 голосів, але Міністерство фінансів досі блокує такий самий закон, який лежить в бюджетному комітеті, який би дозволяв вам за наявності, я підкреслюю, лише за наявності коштів, дозволяв би дофінансовувати цих внутрішньо переміщених осіб.

Колеги, давайте, будь ласочка, працювати якимось спільно. Ми як депутати вам готові допомагати. Ви кажете, є обмеження законодавства, ми вам допоможемо зняти. Але, будь ласочка, подайте ці ідеї. Бо ми подаємо, а ви блокуєте. Тоді ми вас просимо, будь ласка, подайте, і ми вам допоможемо, а блокувати не будемо. Тому я вас дуже прошу, поговоріть зі своїм керівництвом, давайте днями зустрінемося і проговоримо ці моменти і з міністерством, і з нами. Потреби регіонів ми розуміємо. Регіони, я думаю, що погодяться навіть, якщо ми частину залишків заберемо, вони готові будуть добровільно їх віддати, але забезпечимо тими речами, які дозволять запустити якісний освітній процес, і всі діти скажуть дякую. Ми розуміємо, що це все єдиний казначейський рахунок і що там 10 чи 14, чи 5,6 мільярда – це просто запис в таблиці, ми це розуміємо, і розуміємо, що є дефіцит грошей, і розуміємо, на що вони йдуть. Але, колеги, інакше в мене питання: за що ми воюємо. Давайте спільно вирішувати це питання.

_____. Безперечно, ми також розуміємо і готові зустрічатися, в тому числі керівництво наше також.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовилися, я завтра вийду з ініціативою до вашого керівництва для того, щоб ми оперативно там до кінця тижня, поки депутати в Києві, зібралися і проговорили ці моменти, як вирішувати ці питання. І підключимо колег з регіонів, якщо буде потрібно, і Міністерство освіти запросимо, звісно.

Дякую, колеги. Я розумію, що ми зараз це питання не вирішимо. Я радий, що Міністерство фінансів готове йти на контакт. Сподіваюся, що найближчими днями до 1 вересня ми зможемо допомогти і дітям, і регіонам, і закладам освіти.

Шановні колеги, чи є ще запитання до доповідачів, пропозиції, зауваження, коментарі? Може хтось із запрошених хоче виступити, але недовго, з регіонів? Може у вас є якісь проблеми, які потребують законодавчого врегулювання, поки ми зараз з вами, не часто, на жаль, збираємося разом? Нема. Добре.

Колеги, якщо ви не заперечуєте...

_____. Сергію Віталійовичу, дозвольте, Київ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласочка.

_____. Добрий день! Сергій Віталійович, Роман Станіславович згадував Київ. Я хочу подякувати, ви порушили хороше питання, Романе Станіславовичу, про відповідальність і про акти. Акти, дійсно, всі акти, які підписуються ДСНС, носять, як нам пояснюють, рекомендаційний характер, і відповідальність залишається на місцевій владі і на керівниках закладів освіти.

Щодо вашого округу і в загальному ремонтних робіт. Дійсно, районні управління освіти не можуть здійснювати ремонтні роботи без проведення тендерних процедур. Але після навіть проведення тендерних процедур і подання до казни платіжок на оплату виконаних робіт ми очікуємо до двох тижнів, тому що касові видатки не відповідають запитуваним потребам. То таке велике прохання. Поки що нам пояснили так, що казначейство дало зелене світло на проплату освітянам до 1 вересня. Але, я думаю, як Київ, так і решта регіонів до 1

вересня з усіма роботами ми не справимося. Не тому, що ми погані або хороші, бо глибина цих робіт є різна. Тому велике прохання, залишити до нас зелене світло на оплату все-таки і після 1 вересня, якщо можна, в казначействі. І, якщо можна, все-таки, щоб ми залишалися, ми розуміємо, що ми після ВСУ, залишалися в пріоритеті для проплати за виконання ремонтних робіт. Дякую.

_____. Олена Григорівна, я повністю погоджуюся з тим, що має бути пріоритетність на виконання таких робіт. І дійсно з районом на зв'язку, і навіть після проведення тендерів є і час на оскарження, і проплати, які також важливо, щоб проходили. Бо ніхто не хоче робити капремонт, а потім не отримувати гроші, це багато підрядників про це кажуть.

В мене було там просто в контексті цього питання до міністерства питання. От я бачу графік і там, де є на тендері ремонти в нашому районі, а є школи там, де є висновок ДСНС про те, що за умови і є умова про капремонт там певний, а цих коштів немає, а відповідальність на директорі є. Ось це питання, яке я ставив. Яким чином може бути відповідальний директор, коли кошти на ремонт не виділяються і він взагалі не є розпорядником коштів, а відповідальність на ньому? От мені було важливо від міністерства почути, хто відповідальний?

_____. Я думаю, що, пане Романе, відповідає, тут права Віра Борисівна, місцева влада. Кошти є, у даному випадку те, що ми розглядаємо у вас, в районному управлінні освіти. Так, їх недостатньо, але в місті Києві, я хочу, щоб почули всі, не знаю, ще в якому регіоні виділено 177 мільйонів передбачено, на облаштування укриттів і 25 мільйонів – це державна субвенція, яка надійшла до нас у вигляді, ми можемо використати як капремонт. Звичайно, ми зізнаємося, думаю, так само і мої колеги, в підвальних приміщеннях не робили серйозних ремонтів. І там не буде вистачати на такі речі, як, наприклад, повна заміна витяжної системи, так, або, як з'ясувалося зараз, коли наші колеги десеєнесники, а в дійсності ми їм дуже дякуємо, з нами прийшли в підвальні приміщення, і вони говорять, ви, кияни, всі в більшості і ви були в наших легких укриттях у лютому-березні. В лютому-березні у нас було в укриттях по 500, 600, 800 громадян киян. Зараз, коли здійснена перевірка, нормативи відповідно до дітей є більш

жорсткими, і там, де один вихід з укриття, замість тих 800, які були взимку і навесні, можна розмістити лише 100 осіб, 100. Відповідно від цього буде залежати і формат змішаного навчання в закладах освіти. В закладах Солом'янського району, я і в багатьох районах містах Києва, є проекти будівель, а ми з вами 80 років жили без війни, які не передбачали навіть глибокого підвального приміщення, воно менше за метр-півтора. І ми, опинившись в такій ситуації, вирішуємо це і таким чином у вашому районі так само. Укладаються угоди з сусідніми приміщеннями, і шукаємо різноманітні моделі.

І ми, шановні депутати, ведемо рахунок про тих, батьки дітей, які хочуть привести дітей на навчання, з опитування родин, діти яких фізично перебувають у місті Києві. Бо у нас за межами України 20 відсотків дітей і ще плюс 20 на сьогодні за межами Києва. І не всі повернуться до Києва, це 40 відсотків зараз фізично не присутні в Києві. Дякую.

_____. Останній коментар. Дивіться, от ви почали говорити, це і Києва стосується, і багатьох. В Києві половина укриттів, які є офіційною картою укриття, це школи. І от Олена Григорівна каже, що там до 800 людей знаходилося, могли знаходитися потенційно громадян під час повітряної тривоги в березні місяці. З 1 вересня, коли починається навчальний процес, всі укриття, там будуть тільки діти, туди ж під час повітряної тривоги не будуть пускатися громадяни. І це велика проблема, яка стає.

_____. Ви праві. Ми, ДСНС вносить зміни до карти, яка є у відкритому доступі, де буде позначено всі заклади освіти, які мають акти на використання укриттів, будуть використовуватися виключно для дітей. Для розміщення громади має місцева влада продумати і запропонувати інші приміщення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дякую, колеги. Ми, на жаль чи на щастя, вичерпуємо свій регламент по цьому питанню. Я б хотів, підводячи підсумки, зосередити свою увагу на двох речах. Ми багато речей з вами проговорили, але є дві речі, і це як побажання від комітету, якщо, я думаю, комітет дозволить мені це зробити. Це те, з чим ми стикаємося, і те, що нам потрібно зробити. Нам всім разом потрібно

максимально розпочати офлайн за можливості цей навчальний рік з різних причин. Але основна з них: ми незламна нація і незважаючи на війну, ми вміємо і швидко перебудовуватися, і швидко відбудовуватися, і швидко повертатися до звичного життя. Ви працюєте, ми працюємо, кожен на своєму фронті, військові там, де їм треба бути, ми в себе на роботі, а дітям потрібно навчатися. Нам в жодному разі непотрібно допустити ситуацію, коли ми втратимо, не дай боже, ціле покоління через ковід, війну, дистанційку, яку ми налагоджуємо, відсутність підручників та інші проблеми, з якими ми стикаємося і будемо стикатися, колеги, і надалі. Нічого нового в цих проблемах немає, ми всі про них знаємо, ми в тій чи іншій мірі з ними стикаємося кожного разу, але, на жаль, вони у нас стають серйозніші і серйозніші. Тому в мене побажання до всіх, будь ласка, якщо є така можливість, розпочніть навчання офлайн. Розумію, що ми не маємо на вас прямого впливу, ми не можемо вам заборонити щось робити або не робити. Але ми маємо повноваження парламентського контролю, і, повірте, 1 жовтня ми зробимо зріз по кожному закладу освіти, який є в країні, і зробимо потім звіт якийсь моніторинговий комітетом спільно з міністерством, хто де запрацював, хто де не запрацював. Наступного року, не хочу вас лякати, але це факт, відбудеться, напевно, ще один секвестер бюджету, і потім ця доповідь ляже туди, куди вона повинна лягти. Тому я вас дуже прошу, давайте зробимо все можливе для того, щоб діти в нормальній, якісній офлайн формі почали своє навчання там, де це можливо. Давайте все ж таки забезпечувати їх майбутнє.

І, друге, на що я хочу звернути вашу увагу, тому що це більше навіть до місцевої влади ніж до Міністерства освіти, але постійно за це, як би не літературно скажу, вигрібаємо і ми, народні депутати члени комітету, і Міністерство освіти, це комунікація з батьками. Ми бачимо опитування різні, але вони всі схиляються до того, що від 20 до 30 відсотків батьків не розуміють, як і в якому форматі їх школи будуть працювати з 1 вересня взагалі.

Колеги, у нас залишилося два тижні, давайте швидко визначатися і давайте, будь ласка, комунікувати, тому що це наші люди, це наше суспільство, частина з них внутрішньо переміщені і частина з них зовнішньо переміщені, і частина з них втратили житло і своє взагалі минуле життя, в тому вигляді, в якому воно було.

Давайте не будемо їм робити ще один дискомфорт з нашого боку. Будь ласочка, прокомунікуйте з усіма батьками, дайте доручення своїм територіальним громадам, школам, відділам освіти, давайте терміново прокомунікуємо з усіма, як вони почнуть навчальний рік від дитячих садочків до закладів вищої освіти. Це дуже важливо, це просто нас убезпечить від ще одного непотрібного нам під час війни збурення суспільства. Колеги, я вам щиро вдячний усім, хто доєднався до... Так, ...*(Не чути)*, будь ласка, якщо коротко.

ППА Н.Р. І я ще.

_____. Я дуже коротко. Я дуже вдячний всім присутнім сьогодні. Це біля 49 осіб, мені доповіли. І я хочу нагадати те, що кожний відкритий і кожний працюючий заклад або дошкільної, або школа – це сотні або десятки і сотні наших повернених родин до країни. І кожен непрацюючий заклад дошкільної освіти і, там, школа – це сотні тих родин, які не повертаються до країни. Це дуже важливо відкривати офлайн і садочки, і школи в нашій країні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане ... *(Не чути)*

Наталія Романівна, ще хотіла. Будь ласка.

ППА Н.Р. Так, я коротко. Два питання.

По навчанню в укриттях. Насправді, це буде дуже складно організувати. Я була в кількох укриттях разом з дітьми, який там шум і гам стоїть, і потім як це впливає на їхній зір. Я погоджуюся з тим, що це вирішується повністю на розгляд школи. Але думаю, що в рекомендаціях це теж треба врахувати особливо, і нам далі, подумаємо вже пізніше, є статистика загальна, наскільки псуються очі в укриттях, у загальному зір, і нам треба частіше медогляд, власне, по зору запроваджувати.

А, друге, що я хотіла поговорити, бо ми дуже бігло це згадали, у нас велика кількість дітей за кордоном, і ми знаємо, і як міністр Польщі висловлювався і Єврокомісар, те, що наших дітей повністю хочуть перевести на стаціонарне навчання в тих країнах, а це часто буде означати, що ми будемо втрачати ще більшу кількість дітей.

Я нагадую, що ми виконуємо хартію і купу дітей польських, румунських, угорських вчимо за рахунок українського бюджету, їхніх мов. І відповідно коли ми будемо готувати звернення, будемо готувати окремо від себе, і будемо просити міністерство наполягати на тому, щоб була або можливість навчатися українською і базових предметів мови, літератури і історію України, або створювати так можливість, щоб вони могли доєднуватися до нашої школи онлайн, певні уроки вивчати і не випадати з нашого освітнього процесу, щоб потім чим побільше дітей повернулися в Україну. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Романівно, це у нас вписано в рішенні комітету, в проекті рішення. Але добре, що ви про нагадали, це справді дуже важливий аспект.

Є ще один момент, який ми маленько забули, перед тим, як ми перейдемо до прийняття рішень. Ми сьогодні були з міністром освіти на раді ректорів всеукраїнській і у нас виникло одне побоювання, точніше, воно очевидне, але нам потрібно зараз про це поговорити.

Перше. Це заклади вищої освіти, які були серйозно пошкоджені або які знаходяться зараз в регіонах, в яких йдуть бойові дії. Це Харків, у першу чергу, Миколаїв, Чернігів, Суми, які зараз все ще знаходяться під обстрілами, які серйозно постраждали. Вочевидь у них набори будуть цього року значно менші. Віро Борисівно, я просто прошу, щоб ви колегам передали, нагадали про це ми сьогодні з міністром проговорили.

Я хотів би і рекомендував би, ми запишемо це в рішенні комітету, щоб Міністерство освіти й науки вийшло з ініціативою зробити певний стабілізаційний фонд для цих закладів вищої освіти, направлених в першу чергу на них. Бо спецфонд, який вони заробляли роками попередніми, дуже швидко вичерпається. Через те, що в них буде маленький набір цього року, я боюся, що вони не просто опалювальний сезон важко пройдуть, у них будуть проблеми з виплатою заробітної плати, особливо в другому півріччі наступного навчального року. Тому я думаю, що нам потрібно це принаймні кошти, які зараз не будуть витрачатися, але які можна запланувати вже, тому що ми очікуємо за своїми там відчуттями, що в них з січня наступного року будуть серйозні проблеми з

виплатою заробітних плат. І ми, на жаль, можемо втратити дуже серйозні університети, які входили в топ серед українських в міжнародних рейтингах, ми можемо втратити цілі наукові школи і цілі міста, на жаль. Тому я вас прошу, будь ласка, передайте це колегам і пані Даниленко, і нагадайте, будь ласка, пану міністру, я окремо нагадаю, що нам це потрібно зробити.

І другий момент, колеги, який я хотів би, щоб ми вписали в рішення комітету, це питання Нової української школи. Я не хочу навіть говорити про те, що в тих регіонах, які були під окупацією, і в тих школах, які ми відвідали, сотні шкіл, обладнання НУШ не залишилось. Не залишилось жодного. Так, великого або більшої частини обладнання. Але, повірте мені, для нас дуже важливий момент, який стосується Нової української школи. Уявіть собі, що діти п'ять років ходили в Нову українську школу з новим обладнанням, з новими меблями і на шостий рік вони прийдуть знов в стару школу, в яку ми ще з вами ходили. Колеги, з цим треба щось терміново робити.

Я би дуже просив, зараз іде потрошечку підготовка наступного бюджету з міністерствами, із усіма міністерствами, але там під егідою Міністерства фінансів, звісно, я би дуже просив, наполягаю на тому, щоб ми повернули і забезпечили наявність цієї субвенції НУШ на наступні роки, особливо на найближчий рік. Тому що нам потрібно компенсувати матеріально тим школам, в яких обладнання пошкоджене, знищене, вкрадене, розстріляне, спалене і так далі, нам потрібно в першу чергу їм компенсувати. Але нам цю реформу не можна зупиняти, бо, якщо ми її зупинимо, ми втратимо десятки мільярдів, які були вкладені державою за останні п'ять-шість років саме в цю реформу і в її підготовку і забезпечення матеріально школи. Тому я дуже, колеги, прошу, щоб у нас це було вписано в проект рішення. І, з вашого дозволу ми вже вичерпали наш регламент по цьому питанню. Шановні колеги, в кожного з вас розданий проект рішення, частина з того, що ми проговорили, там вже була, частина з того, що ми зараз говорили з голосу і народні депутати, і Міністерство освіти, і всі наші колеги, я дуже попрошу секретаріат, якщо ви надаєте, колеги, дозвіл, що секретаріат доопрацює проект рішення і всі висловлені пропозиції, зауваження і доручення були вписані в проект рішення.

Шановні колеги, якщо немає голосування, то я ставлю на голосування проект рішення по цьому питанню.

Хто – за, за умови доопрацювання секретаріатом. Прошу голосувати.

Бачу, четверо.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Дуже вдячний всім, хто до нас долучився з регіонів, шановні колеги, ми вас відпускаємо. Дякую за увагу і за вашу участь. До наступних зустрічей. Ми завжди відкриті. Якщо у вас є будь-які питання, пропозиції, зауваження, побажання щось змінити в законодавстві, будь ласка, звертайтеся завжди до комітету. Щиро вам дякую.

Шановні колеги, ми переходимо до наступних пунктів порядку денного. Я думаю, що ми зараз з вами досить швидко їх пройдемо. Я попрошу об'єднати, з вашого дозволу, другий і третій пункт порядку денного. Це два проекти Закону про дошкільну освіту, реєстраційні номери 6172 – урядовий і 6172 -1 – нашого колеги Володимира Воронова.

Шановні колеги, є пропозиція без обговорення відхилити обидва законопроекти, бо вони є в порядку денному. На жаль, в порядку денному сесії, а сесію ми не перериваємо, тому нам або чекати її завершення, а це, повірте мені, не буде раніше ніж завершення воєнного стану. Але у нас готовий напрацьований робочою групою нашого комітету під керівництвом Володимира Воронова, напрацьований новий проект закону, який компромісний і враховує всі необхідні зміни, які потрібно змінити, і враховує поточну військову воєнну ситуацію, яка є в нашій країні.

Тому, якщо ви не заперечуєте, в мене є домовленість з керівництвом Верховної Ради, що ми відхиляємо на комітеті обидва закони, виносимо їх на найближчу сесію, там відхиляємо і замість них тоді вносимо новий проект закону, з яким починаємо працювати в комітеті.

Немає зауважень, заперечень?

Якщо ні, то ставлю проект рішення по кожному окремо питанню. По другому питанню: проект Закону про дошкільну освіту (реєстраційний номер 6172) відхилити.

Хто – за, прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу. Одноголосно. Рішення прийнято.

І пункт 3. Проект Закону про дошкільну освіту (реєстраційний номер 6172-1) також відхилити.

Прожу проголосувати. Хто – за?

Бачу. Так, Наталія Романівна, Ольга Володимирівна. Не бачу. Так.

Хто – утримався? Хто – проти?

Колеги, дякую. Одноголосно. Рішення прийнято.

Наступний пункт порядку денного четвертий: проект Постанови про Звернення Верховної Ради України до урядів демократичних держав світу щодо денонсації двосторонніх угод з урядом Російської Федерації про співпрацю у сфері освіти й науки та скасування процедури легалізації російських документів про освіту, здобуття наукових ступенів (реєстраційний номер 7416).

Наталія Романівна, будь ласка, коротко розкажіть нам, про що мова, для тих, хто не встиг прочитати.

ППА Н.Р. Для тих, хто в Zoom, не було чути.

Іван Григорович, виключіть, будь ласочка, мікрофон, бо ми чуємо вас, але не чуємо комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталіє Романівно, ми переходимо до проекту постанови вашої 7416. Якщо можна, коротко розкажіть, про що мова, для тих, хто не встиг прочитати проект постанови.

ППА Н.Р. Коротко. Ми як би вже його розглядали і були давали свою згоду. Основний комітет там Комітет закордонних справ і як би він буде визначатися.

Суть у тому, що ми звертаємося до урядів країн по тому визнанню не старих дипломів, а щоб фактично не видавали нових дипломів і не співпрацювали з Росією у сфері науки й освіти, бо країна, яка вбиває інших і 86 відсотків людей тієї країни вважають вбивство українців нормою, ...*(Не чути)* щодо науки й освіти. Тому що те, що в Росії зараз називається наукою і освітою, по факту таким не є.

Ключовим у великій мірі це є політичним рішенням, деякі уряди, я думаю, підуть назустріч, деякі не підуть. Але для нас важливо вийти з цим закликом і пояснити там, що деякі мають бути техніко-юридичні правки, я думаю, що пан з секретаріату якраз це проговорює, і відповідно їх включити, бо це те, що зараз ми побачили, що не було побачене МЗС.

Ми голосували, вже на комітеті була підтримка, далі ми з МЗС вносили ще деякі зміни, і зараз з внесенням техніко-юридичних правок, які ми розглядали на підкомітеті з паном Валерієм, там все це проговорювали. Я відповідно прошу підтримати, щоб ми могли з цим вийти на Комітет закордонних справ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна.

Шановні колеги, чи є зауваження і пропозиції до цієї постанови?

Якщо ні, то є пропозиція, ставлю на голосування рішення комітету рекомендувати Верховній Раді проект Постанови реєстраційний номер 7416 прийняти за основу з урахуванням зауважень, наданих у висновку Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

І друге. Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва.

Хто – за, прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Романівна, підтримайте свою постанову.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Одноголосно. Бачу. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 5: проект Закону про приєднання України до Марракеського договору про полегшення доступу сліпих, осіб з порушенням зору або іншими обмеженнями з причин інвалідності сприймати друковану інформацію до опублікованих творів (реєстраційний номер 0159), суб'єкт подання – Президент України.

Доповідачем є Валерій Вікторович Колюх, голова підкомітету.

Пане Валерію, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Доброго дня, шановні колеги! Сподіваюсь, що мене чути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

КОЛЮХ В.В. Дійсно, головним комітетом з опрацювання проекту закону є Комітет Верховної Ради з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва. Але станом на сьогодні в Україні, слід зазначити, зареєстровано біля 50 тисяч людей з вадами зору і серед них 10 тисяч – це діти. Тому держава повинна ставитися більш уважніше до цієї категорії громадян і запроваджувати такі механізми і навчального процесу, і взагалі пізнавального, пізнавальні якості розвивати в таких людей, як застосувати той же шрифт Брайля, оцифрування

аудіоформату текстів робити, друкування літератури великим шрифтом і тому подібне. Тому приєднання України до цього договору Марракеського, дійсно, надасть можливість полегшення доступу людей з вадами зору і сприймати друковану інформацію при опублікуванні творів.

Тому слушно, що Президент вніс цей законопроект на розгляд Верховної Ради на засідання підкомітету з питань науки та інновації 27 червня... не 27-го, перепошую, якого ми засідали вже. Ну, неважливо. Минулого засідання підкомітету ми розглянули цей договір і прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про приєднання України до Марракеського договору про полегшення доступу сліпих, осіб з порушенням зору або іншими обмеженнями з причин інвалідності сприймати друковану інформацію до опублікованих творів (реєстраційний номер 0159), поданий Президентом України, прийняти за основу та в цілому і направити цей висновок до профільного Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва. Тим більше, що зауважень профільних міністерств до цього законопроекту немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Шановні колеги, я так розумію, що не потребує обговорення цей законопроект. Тому є пропозиція підтримати рішення підкомітету і рекомендувати Верховній Раді України проект Закону реєстраційний номер 0159 прийняти за основу і в цілому, а рішення комітету направити в Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва.

Хто – за, прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято. Одноголосно. Дякую, щиро. І у нас залишився останній пункт "Різне". Але, колеги, він стосується лише депутатів членів комітету, тому, з вашого дозволу, я всім ще раз подякую, хто до нас з гостей долучився. Я вас попрошу відключитися. Якщо у вас не вийде, наші

співробітники вам допоможуть в цьому. І через одну хвилинку я прошу залишитися всіх членів комітету і заодно виключити трансляцію, яка у нас йде. Це питання, яке для внутрішнього користування депутатами членами комітету.

Дякуємо. Давайте додамо одну хвилинку технічним співробітникам підготувати продовження нашого засідання.

Так, шановні колеги, залишись тільки ми. Дивіться, є історія, яка, скажу вам відверто, особисто в мене не викликає теплих почуттів, але ми з вами її вже проголосували. Називається вона: Постанова Верховної Ради України про деякі заходи щодо виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції. Це постанова Верховної Ради, де тепер у нас вводяться декілька обмежень, які роблять роботу нашу важкою, а секретаріату нестерпною. А саме: тепер при розгляді законопроектів і при подачі законопроектів, які стикаються з відповідним регулюванням в праві Європейського Союзу, тепер при подачі законопроектів буде додаватися таблиця відповідності, постатейної відповідності до директив і законів, і всіх інших нормативних актів, які є в праві Європейського Союзу. Це обмеження, яке накладається на кожного суб'єкта законодавчої ініціативи. У нас і розгляд цих законів стане більшим, тому що тепер при виступі буде виступати не тільки автор і голова комітету, а буде ще виступати представник Комітету європейської інтеграції і, що найцікавіше, голова новоствореного підкомітету нашого комітету. А зараз я розкажу про який. Так от, нам доручається, цитую, "створити в своєму складі підкомітет з питань адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу, виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції". Ні, це стосується всіх комітетів, Роман Павлович, ми таку постанову проголосували. Тому нам потрібно з вами, колеги, створити підкомітет, який хтось очолить з вас, і цей підкомітет буде займатися цікавим і надзвичайно цікавим питанням адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу. Чесно і відверто, у мене це не викликає теплих почуттів, тому що я відверто не бачу серед нас людину, яка хоч щось розуміє в директивах Європейського Союзу. Ну, давайте будемо відверті, їх там тисячі. Вони абсолютно не менші, ніж наш обсяг законодавства, тому я думаю, що це велика проблема.

Є пропозиція Володимира Воронова попросити Совсун повернутися до комітету, щоб вона очолила цей підкомітет. Але, насправді, колеги, це проблема, яку нам треба з вами вирішити і прийняти рішення. Ми можемо її зараз проговорити і відкласти прийняття цього рішення, якщо хочете. Але, дивіться, є пряма вказівка постанови створити підкомітет. Відверто, я не хочу, чесно кажучи, не хотів би на когось покласти цю неприємну місію, тому що комусь потрібно буде кожний законопроект, який заходить у наш комітет, голові підкомітету якимось чином звіряти з директивами, в яких мало хто розуміє вочевидь. Це проблема. Є інший варіант більш єзуїтський виходу з цього питання, це покладання цих функцій на якийсь вже існуючий підкомітет. Це може бути виходом з цього питання.

Давайте зробимо таким чином. У мене є пропозиція зараз не приймати рішення з цього питання, по-перше, нас 9 з 12, що не зовсім чесно до інших членів комітету. Давайте про це подумаємо і на наступному засіданні комітету якось вирішимо це питання, бо у нас задача це зробити протягом 30 днів з дня прийняття постанови. Щось мені підказує, що це якраз до кінця календарного місяця. Тобто там, умовно, у нас з вами наступна сесія буде 30 числа, от нам треба на 30 число вийти з цим рішенням.

Або ми створюємо новий підкомітет, тоді я би дуже хотів подивитися, хто його хоче очолити. Якщо є такі бажаючі, то, будь ласка, ніхто не буде заперечувати. Я думаю, може, Лукашеву запропонувати, він же доктор наук, юрист, да. Але, разом з тим, я думаю, що, можливо, було б звичайно логічніше, може, покласти на якийсь вже існуючий підкомітет, щоб нам не плодити ще один підкомітет. Але давайте приймати рішення спільно. Це така штука, яка буде нас всіх стосуватися, і вона буде дуже важливо при підготовці оцих таблиць, тому що нам участь підкомітету цього буде реально важливою.

Тому, колеги, це моя інформація для вас, давайте подумаємо, поговоримо з колегами, перекажемо Наталії Романівні, яка зараз перепідключається

_____. Можливо, вона захоче.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, вона захоче, так. От, тому ...

_____. Поверніть Совсун у комітет, вона справиться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, дивіться, вже два члени комітету зі «Слуги народу», до речі.

_____. Дивіться, третій є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вже третій є.

Наталія Романівна, що скажеш?

ППА Н.Р. Я уважно слухаю. Мене вибило, тому я не знаю, про що ви говорите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивись, ти знаєш, що у нас є постанова Верховної Ради, яка зобов'язує нас у своєму складі створити підкомітет, який буде займатися адаптацією законодавства України до положень права Європейського Союзу і міжнародних правових зобов'язань.

ППА Н.Р. Знаю, ми недавно це проголосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, от, на жаль. Тому є пропозиція. Дивись, є два варіанти розвитку подій: або ми створюємо підкомітет у рамках нашого комітету такий; а, другий, або ми покладемо цю функцію на якийсь вже існуючий комітет. Ми зараз, от я запропонував колегам і, в принципі, поки що там мовчазно з цим погоджуються, я запропонував не приймати рішення зараз, бо у нас не всі є, давайте подумаємо, як нам краще. Якщо хтось хоче очолити цей підкомітет, ми будемо тільки раді. Але це просто накладає певні зобов'язання на, власне, сам підкомітет, який буде тепер кожний наш закон, який через нас проходить, аналізувати на відповідність до директив. Або покласти на інший підкомітет.

Давайте, колеги, подумаємо над цим і переговоримо в робочому порядку, можемо там через тиждень зробити маленьку там Zoom-зустріч, щоб ми проговорили дані. Ччи в чаті тільки обмінємося?

ПАВЛЕНКО Р.М. Єзуїтський варіант інший. Якщо кожен підкомітет в рамках своїх функцій може розглядати в тому числі на відповідність директивам ЄС. І все одно ж є окремий комітет, який там...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ой, Ростиславе, я з тобою категорично би погодився якби у нас там не стояло далі, що для прийняття рішення в першому чи наступному читаннях після надання слова для виступу уповноваженому представнику комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу ще й надається слово представнику підкомітету з питань адаптації. Розумієш, це прямо прописано в постанові, і тепер голова підкомітету буде виступати по кожному закону, який проходить через наш комітет у зал.

Тому можна було б, звичайно, в принципі, якось зробити і тим способом, який ти пропонуєш, але щось мені підказує, що у нас тоді буде проблема з виступами. А так голова підкомітету ...

_____. Можливо, хтось хоче багато виступати.

ППА Н.Р. Це ж треба на кожному комітеті роздавати цей аналіз. Правильно? Тобто до кожного закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, і до першого, і до другого читання. Тому взагалі неприємна постанова насправді, я не розумію, чому цей обов'язок не покладений на Апарат і на секретаріат, тому що нам логічніше додати штатну одиницю або дві в секретаріат, бо в них інституційна спроможність вища. Вони залишаться після нас, а толку від того, що ми створимо підкомітет в себе. Я навіть чесно не знаю, прийде наступний комітет, який знову буде створювати підкомітет і буде шукати, хто з них знає англійську мову і розбирається в директивах і буде знову навчати.

Але вже рішення прийняте таке, яке прийняте, тому наша задача або створити підкомітет, або покласти виконання на інший підкомітет. Давайте подумаємо, колеги, це інформація до роздумів. Якщо не заперечуєте, наступного тижня зробимо опитування в чаті, у кого які думки з цього приводу, може, хтось справді захоче.

ПАВЛЕНКО Р.М. І ще один, можливо, єзуїтський варіант. Сергію, я знаю, що ви ж там спілкуєтесь між собою голови комітетів, тільки я знаю, далеко не кожний комітет це утворив, і ставлення до цього рішення от приблизно таке саме, як у нас. То, може, просто придумати ще якісь зміни до цієї постанови і відповідно це відрегулювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ростик, спробуємо, насправді спробуємо і поговоримо з керівництвом, але щось мені підказує, що це у нас не вийде, бо зараз всі до цього будуть готові, будуть створювати.

І у зв'язку з цим, до речі, просто у нас зараз немає Юлії Миколаївни, але у зв'язку з цим у нас є два закони, які вже потребують того, щоб у них додали ці таблиці відповідності. Це 7039 кабмінівський про освіту дорослих і 7039-1 Гришиної. В них вже потрібно додати, тому що це прямі зобов'язання наші при вступі до ЄС. Тому ці два законопроекти ми вже розглядати в цьому вигляді не зможемо, тому що потрібно авторам зробити таблицю відповідності. Я проговорю окремо з Юлією Миколаївною і з Кабміном.

Давайте подумаємо, колеги, над варіантами і навіть найбільше єзуїтськими і через тиждень обміняємося думками, що ми з цим будемо робити. А я переговорю з керівництвом Верховної Ради, може ми якось зможемо це зробити більш цивілізовано і розумно.

Колеги, я вам щиро вдячний за участь. Дякую за ваші дві години плідної і ефективної роботи. Ви неймовірні, я за вами скучив офлайн вже трішки. До наступних зустрічей. Гарного всім дня, продовження тижня, серпневих конференцій, які будуть відбуватися цього тижня. Всім успіхів і дякую.

ППА Н.Р. Дякуємо за конструктивний комітет сьогодні. Голові особливо дякую.